

ارتباط زیبایی بصری و ایمنی در پارکهای تفریحی شهری

نویسندگان: هالدوم مودرسولو - زکی دم

مترجمان:

حمیدرضا رخشانی نسب

کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه اصفهان.

دکتر جمال محمدی

استادیار جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه اصفهان

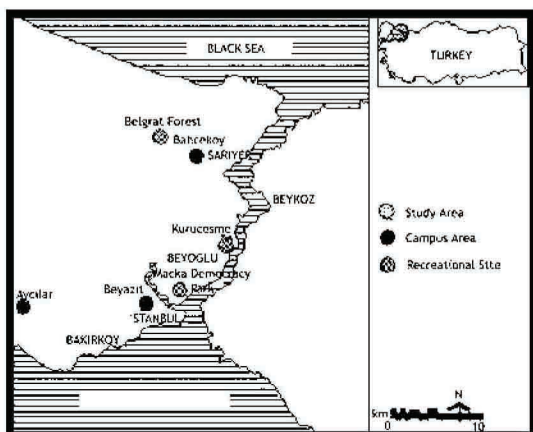
چکیده

مسیرهای سه پارک تفریحی شهری در مکانهای مختلف استانبول توسط دانشجویان دانشگاه استانبول در سه محوطه مجزا برای مشاهده امنیت، کیفیت منظر و یا هر دو مورد، مورد ارزیابی قرار گرفت. هدف این مطالعه تعیین میزان ایمنی شخصی در پارکهای تفریحی شهری است و نشان می دهد که آیا اطمینان کافی از مطالعات سودمند برای به کارگیری یک چنین دآوری در شناخت تأثیر احساس ایمنی در قسمت های طراحی شده پارک جهت مشاهده ارتباط بین احساس ایمنی و پدیداری و جذابیت های مشاهده شده پارکهای شهری حاصل می شود؟ نتایج تحقیق نشان می دهد، رابطه شدیدی بین قسمتهای قابل رؤیت، زیبایی و امنیت مشاهده شده در سه پارک مورد مطالعه موجود است. سایر یافته های تحقیق نشان می دهد همبستگی ضعیفی بین ایمنی مشهود و زیبایی وجود دارد.

واژگان کلیدی: زیبایی بصری، ایمنی، پارکهای تفریحی شهری.

مقدمه

پارکهای شهری قادرند فرصتهای تفریحی با ارزشی را برای اکثر مردمی که در استانبول زندگی می کنند به وجود آورند. به عبارت دیگر بر طبق آمارهای گروه امنیت عمومی، برخی از انواع جرمهایی که در این مکانها در فاصله سالهای ۲۰۰۱-۱۹۹۹ اتفاق افتاده، افزایش ۲۸ درصدی در نرخ مرگ و میر و ۷۰ درصدی در نرخ سلب حقوق را در طی دو سالی که اشاره شد نشان می دهند. همچنین بسیاری از مکانهای موجود، مخفی مانده و تحت تأثیر نرخ افزایش جرم قرار گرفته اند. احساس کسانیکه از امنیت فردی برخوردارند در پارکهای تفریحی شهری بیشتر از جذابیت های بصری پارکهای تفریحی شهری است. ایمنی، بخشی از رضایتمندی است که وسیله ای مهم در استفاده از پارکهای تفریحی شهری است. تقریباً هنگامی که چنین تحقیقی در مورد مناظر مختلف پارکهای تفریحی شهری و امنیت آنها انجام شد، در این مطالعات کوشش شد تا نقش امنیت فردی که بر احساسات استفاده کنندگان در پارکهای تفریحی عمومی تأثیر می گذارد شناسایی شود. همچنین در این مطالعه ارتباط بین احساس امنیت و جذابیت های بصری که خواسته افراد است مورد توجه قرار گرفته است. زیرا هر دو عامل ممکن است مربوط به قابلیت دیداری و بهره گیری از محیط پارکها باشد. شرویدر^(۱) و آندرسون^(۲) اظهار می نمایند که مدیران پارک کوشش می کنند

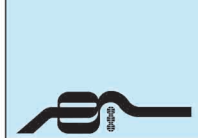

نگاره ۱: موقعیت پارکها

مواد و روشها

مسیرهای رنگ آمیزی شده برای کیفیت منظر و برای احساس امنیت توسط دانشجویان دانشگاه استانبول ارزیابی شد. مسیرهای رنگ آمیزی شده در سه پارک تفریحی خارج از شهر، در استانبول بررسی شده اند. همچنین مسیرها برای ارائه خصوصیات فیزیکی در منظره و از جنبه ترکیبی درجه بندی شدند. جزئیات روش کار در زیر ارائه شده است.

انتخاب پارک تفریحی خارج از شهر: سه مکان تفریحی خارج از شهر برای این مطالعه در استانبول انتخاب شد. پارکهای سه گانه از نظر اندازه، تراکم گیاهی، مقدار امکانات، سطح توسعه و دسترسی بصری متفاوت بودند و توسط نواحی مسکونی و سایر نواحی شهری احاطه شده بودند. (نگاره ۱) پارک مردمی ماکا در بخش اداری بیولو^(۳) مکان یابی شده بود. اندازه پارک تقریباً ۲۰ مایل است. پس از سال ۱۹۴۰ این پارک به مرور زمان دوباره

مسیر یعنی از هر پارک ۷ مسیر انتخاب گردید. مسیرهای انتخاب شده برای گروههای ۳۸ نفری دانشجویی از دانشجویان دانشگاه استانبول براساس محوطه دانشگاهی^(۱۰) انتخاب گردید. دانشجویان اظهار نمودند که مناظر پارکها و نواحی تفریحی مورد توجه آنها بود. به آنها آموزش داده شد که چگونه مطابق با مناظر، ایمنی را که احساس می کنند وجود دارد در مکانهای مختلف ارزیابی کنند و نشان دهند. گروه دوم ۳۵ نفره دانشجویان در دانشگاه استانبول از حوزه بیازیت^(۱۱) انتخاب شدند و در گروه سوم، ۳۲ دانشجو از محوطه دانشکده جنگلداری ساریر بوده اند. این تعداد دانشجویان برای بررسی ۲۱ مسیر برای امنیت شخصی و کیفیت منظر، متناسب بودند. پس از اتمام دسته بندی و گروه بندیهای افراد، سؤالاتی را از مسیرهای مشخص شده، هر گروه از افراد پرسیدند که این سؤالها دارای دو وجه ضعیف و عالی بود. قسمتهای ارزیابی شده در جدول ۱ فهرست شده است. در اینجا سطح امنیت و کیفیت منظر با مقیاسهایی، مورد ارزیابی قرار گرفت. تارآت^(۱۲) مقیاس درجه بندی شده ای را از ۰ (خیلی ناامن) تا ۹ (خیلی امن) در این مطالعه به کار گرفت. آندرسون مقیاس درجه بندی شده ای را از ۰ تا ۱۰ به کار گرفت. شرودر و آندرسون مقیاس درجه بندی شده ای را از ۰ (فاقد جذابیت) تا ۹ (بسیار جذاب) برای ارزیابی کیفیت منظر پارکها به کار گرفتند. ما یک مقیاس ارزیابی ۹ نقطه ای را در صفات مربوط به موضوعات نمونه گیری شده، مورد آزمایش قرار داده ایم. نتایج در نقاط ۵،۳ و ۷ جمع آوری شد تا نقاط با استفاده از مقیاس ۱ (بسیار غیرجذاب - بسیار ناامن) تا ۵ (بسیار جذاب - بسیار امن) مورد ارزیابی قرار گیرد.

برای تعیین قابلیت اطمینان مطالعه موضوع تحلیل شد. نتیجه این تحلیل $\alpha = 0.7336$ / (استاندارد شده $= 0.7336$) بدست آمد (جدول ۲). این نتایج نشان می دهد که این مطالعه قابلیت اطمینان بالایی است. نرم افزار SPSS نیز برای تحلیل های مطالعه مورد استفاده قرار گرفت.

جدول ۲: قابلیت اعتبار مقیاس آنالیز (آلفا)

مجذور $T = 0.34174 / 0.8770$ ، $F = 1.352 / 0.552$ ، $\text{Prob} = 0.0000$
$\text{Alpha} = 0.7336$ ، بخشهای آلفا استاندارد شده $= 0.7381$

جدول ۳: میانگین همبستگی بین دسته ای برای گروههای سه گانه

دسته بندی شده احساس امنیت و زیبایی منظر مورد ارزیابی

فضاهای باز	زیبایی منظر ادراک شده	امنیت فردی احساس شده
آسیلار	۰/۰۲۵	۰/۰۳۲***
بیازیت	-۰/۰۱۹	۰/۰۱۸۳***
ساریر	۰/۰۳۹	۰/۰۲۰۱***
بین گروهی	۰/۰۱۶	۰/۰۱۲۳***

***p < 0.001

نتیجه

ارزیابی ادراکات: میزان موافقت در میان گروه، اندازه احساس امنیت و زیبایی منظر بوده که با استفاده از ماتریسهای همبستگی بین دسته ای ارزیابی شد. در

طراحی شد. آخرین برنامه ریزی و ساخت پروژه ها در سال ۱۹۹۳ اتفاق افتاده و بخشهای طبیعی و فیزیکی پارک، نمایان می شود.

پارک دوم پارک کورو جسم^(۴) (جمیل توپوزجو)^(۵) می باشد. این پارک در مرز اورتاکوی^(۶) تنگه بسفر^(۷) مکان یابی شده است. اندازه پارک تقریباً ۴ مایل می باشد. این پارک برخی از انواع مختلف فرصتهای تفریحی شهری را بطور مشترک در شهرهای ترکیه در اختیار قرار می دهد. این پارک در طول تابستان، محلی برای ماهیگیری با کیفیت بالای منظر در سواحل تنگه بسفر به طور مفرد مورد استفاده قرار می گیرد.

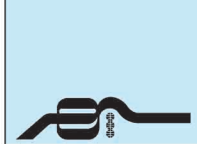
جدول ۱: خصیصه های بصری مسیرهای پارک

ردیف	خصیصه های بصری	ردیف	خصیصه های بصری
۱	بناهای پارک	۱۳	ساختار بیرونی پارک
۲	پوشش گیاهی پردرخت	۱۴	امکانات پارک
۳	چمن	۱۵	زمین بازی
۴	درختچه	۱۶	روشناییها
۵	آبنما	۱۷	پله ها
۶	میدان ورزشی	۱۸	اختلاف توپوگرافی
۷	فاصله چشم انداز	۱۹	نیمکتها
۸	مشکلات نگهداری	۲۰	نرده ها (پرچینها)
۹	انبوهی (تراکم) مردم	۲۱	نوشته های دیواری
۱۰	تراکم مسیر (راه)	۲۲	زباله ها
۱۱	پهنای مسیر	۲۳	عدم پاکیزگی
۱۲	تراکم اتومبیل		

آخرین پارک، پارک تفریحی جنگل بلگارد^(۸) است که در جنگل بلگارد در ساریر^(۹) قرار دارد. اندازه پارک تقریباً ۵۰۰ مایل است. این پارک به عنوان ناحیه اصلی تفریحی استانبول پس از سال ۱۹۵۶ مورد استفاده قرار می گیرد. خصوصیات فیزیکی پارک در ویژگیهای طبیعی ارائه شده است. استفاده اصلی از پارک، گردش دسته جمعی (پیک نیک) در تمام فصول سال به استثناء زمستان است.

طریقه عکسبرداری: محقق به تنهایی با قدم زدن، نمونه هایی از پارکهای بزرگ را مورد بررسی قرار داد. از سراسر پارک در روز روشن بین ساعت ۱۰ صبح تا ۴ بعد از ظهر در فاصله ۱۱ مارس ۲۰۰۲ و ۱۸ می ۲۰۰۲ عکسبرداری کرد. از سراسر پارک از مرکز آن به نسبت مساوی فضای پیرامون آنها مورد عکسبرداری قرار گرفت. پژوهشگران با اندیشه ای صحیح، به تحت نفوذ قرار دادن احساس امنیت در نقاط ویژه ای که قرار گرفته بود متمایل بودند. به عنوان مثال باجه های تلفن، ورودی و نرده ها، روشنایی ها، پله ها، دیوار نوشته ها و زباله دانها به طور خاصی مورد عکسبرداری قرار گرفت. تمام پارکها در آخر هفته بیش از حد مورد استفاده قرار می گیرد. بدین ترتیب همه پارکها در روزهایی از هفته که در آنجا تعداد کمی از مردم حضور داشتند عکسبرداری گردید.

ارزیابی مسیرها: ۴۵ مسیری که انتخاب گردیده بود، از هر پارک ۱۵ مسیر را شامل می شد. قسمتهایی فیزیکی برخی از مسیرها همانند بود، از این رو ۲۱

جدول ۴: ارزیابی مسیرها

شماره مسیر	زیبایی ادراکی دریافت شده (A)		امنیت شخصی احساس شده (B)		همبستگی ساده میان A و B
	میان	انحراف معیار	میان	انحراف معیار	
۱	۲/۹۵۲۴	۱/۰۰۳۷	۲/۸۶۶۷	۱/۰۵۶۷	۰/۴۱۱xxx
۲	۳/۱۰۴۸	۱/۰۱۸۳	۲/۷۱۴۳	۱/۱۲۴۲	۰/۲۴۵xx
۳	۳/۹۱۴۳	۰/۹۹۱۴	۲/۹۳۳۳	۱/۱۴۵۸	۰/۳۷۶xxx
۴	۳/۰۰۹۵	۱/۱۲۲۳	۲/۷۹۰۵	۱/۰۲۵۶	۰/۳۵۳xxx
۵	۳/۰۵۷۱	۱/۱۴۲۱	۲/۰۲۸۶	۱/۱۰۴۷	۰/۳۸۷xxx
۶	۱/۸۰۹۵	۰/۸۷۸۱	۲/۴۳۲۷	۱/۰۸۶۲	۰/۴۶۰xxx
۷	۳/۱۲۳۸	۱/۰۸۹۲	۲/۹۳۳۳	۱/۱۵۴۱	۰/۲۳۶xx
۸	۱/۹۱۴۳	۰/۸۹۹۹	۲/۶۸۵۷	۱/۰۴۰۷	۰/۲۱۷xx
۹	۲/۷۰۴۸	۱/۲۰۸۳	۲/۶۵۷۱	۱/۱۶۷۱	۰/۵۰۰xxx
۱۰	۲/۴۰۰۰	۱/۱۳۱۷	۲/۰۷۶۲	۱/۱۲۴۰	۰/۱۹۵xx
۱۱	۴/۳۸۱۰	۰/۷۵۱۷	۳/۱۳۳۳	۱/۰۹۲۵	۰/۱۲۵
۱۲	۱/۵۸۱۰	۰/۹۱۷۶	۲/۳۱۴۳	۱/۱۳۷۸	۰/۵۸۸xxx
۱۳	۴/۲۰۰۰	۰/۸۵۹۳	۳/۳۰۴۸	۱/۱۰۱۸	۰/۴۲۲xxx
۱۴	۱/۸۰۰۰	۰/۹۵۴۷	۲/۳۳۳۳	۱/۱۴۹۱	۰/۳۱۶xxx
۱۵	۲/۶۱۵۴	۱/۰۸۲۱	۲/۵۱۴۶	۱/۱۶۲۰	۰/۴۵۸xxx
۱۶	۱/۸۸۵۷	۱/۰۶۸۰	۲/۷۲۳۸	۱/۲۵۱۹	۰/۳۸۶xxx
۱۷	۳/۲۵۷۱	۱/۱۶۸۷	۲/۴۶۶۷	۱/۱۵۲۵	۰/۴۲۴xxx
۱۸	۳/۴۲۸۶	۱/۰۱۷۷	۲/۲۶۶۷	۱/۱۳۷۴	۰/۳۸۲xxx
۱۹	۳/۳۶۱۹	۰/۹۶۲۰	۲/۶۹۵۲	۱/۲۰۹۹	۰/۳۳۵xxx
۲۰	۴/۲۲۸۶	۰/۸۶۸۹	۲/۲۴۷۶	۱/۲۰۷۲	۰/۱۸۴xx
۲۱	۲/۲۵۰۰	۱/۲۲۸۷	۱/۷۲۳۸	۰/۹۶۵۷	۰/۵۸۰xxx

xxxp < 0.1 xxp < 0.001

زیبایی منظر برای هر مسیر وجود دارد. ارتباط میان ادراکات و خصوصیات بصری: هر یک از خصوصیات فیزیکی مسیرهای انتخاب شده، امنیت ادراکی و کیفیت زیبایی بصری را منعکس می‌نمایند که در جدول ۵ نشان داده شده‌اند. مقادیر قابل رؤیت پوشش گیاهی جنگلی وابستگی مطلق با زیبایی بصری ادراکی دارد. اگر چه شرودر و آندرسون اشاره می‌کنند که مقدار چمن مرئی، وابستگی مثبت قوی با زیبایی بصری ادراکی دارد. دومین ویژگی فیزیکی مثبت این است که آب با کیفیت منظر ادراکی ارتباط دارد. به طور کلی خصیصه‌های مصنوعی از قبیل؛ نزدیکی (مجاورت)، ساختمانها، نرده‌ها و نوشته‌های دیواری همبستگی منفی با زیبایی بصری دارند. چمن مرئی و اختلاف منظر، وابستگی مثبت شدیدی با امنیت ادراکی دارند. اکثر افراد ارزیابی کننده وابستگی امنیت بالا را با پارکها، اختلاف منظر شدید و دسترسی به خیابانهای نزدیک و ساختمانها را توسعه دادند. سایر نقاط، وابستگی کیفیت بصری بالای با عرض مسیرها، انبوهی مردم و مشکلات نگهداری دارند. جدول ۵ ارتباط بین خصوصیات مرئی را با زیبایی بصری و امنیت ادراکی با یک همبستگی ساده نشان می‌دهد. هر یک از خصوصیات مرئی به تنهایی مورد ارزیابی

اینجا برخی اختلافات در زمینه میانگین همبستگی بین دسته‌ای در زیبایی منظر احساس ادراکی است، نه فقط در هر گروه ارزیابی، اما همه پرسشگرهای دو نفره امکان ارزیابی را در داخل یک گروه ندارند. (جدول ۳) گروه‌ها به استثنای گروهی که از فضای باز دانشکده نمونه برداری می‌کند، تنها در مورد میزان احساس امنیت موافقت دارند. میانگین دسته‌بندی برای همه افراد ارزیابی کننده در داخل یک گروه و سپس همبستگی بین ۸ مسیر عمومی از طریق موافقت بین گروهی انجام شد. همبستگی در مورد فضای باز آوسیلار^(۱۳) $r_s = 0.437 (p < 0.001)$ ، در مورد فضای باز بیازیت $r_s = 0.437 (p < 0.001)$ و در مورد فضای باز ساربر $r_s = 0.450 (p < 0.001)$ بدست آمده است. برای کسب جزئیات بیشتر، افراد ارزیابی کننده موافقت کردند که ما تحلیل ماتریسهای همبستگی بین دسته‌ای را برای همه وظایف دسته‌بندی شده برای ۵ نقطه براساس مقیاس ارزیابی که در بالا توضیح داده شد انجام دهیم که در جدول ۴ نشان داده شده است. بنابراین بیشترین احساس مشاهده کنندگان در امن ترین مکان به عنوان نمونه مسیر ۱۳، و مسیر ۲۱ دارای کمترین امنیت است. جدول ۴ نشان می‌دهد که در اینجا توافقی میان گروه‌های دسته‌بندی شده از احساس امنیت و

رگرسیون زیبایی بصری ادراکی خصیصه‌های فیزیکی (جدول ۶) با ۴۲ درصد واریانس با زیبایی بصری ادراکی با استفاده از ۹ خصیصه برقرار شده است. پوشش گیاهی جنگلی پیشگویی کننده قوی است، هنگامی که چهارمین مشکل اصلی در گروه، داشتن تأثیر منفی بر کیفیت بصری است. رگرسیون امنیت ادراکی و خصیصه‌های فیزیکی مسیرها حدود ۱۳ درصد واریانس با امنیت ادراکی دارد که با استفاده از ۱۰ خصیصه برقرار شد (جدول ۷). چشم انداز مسافت و چشم انداز سبز تأثیر گذارنده‌های قوی هستند. روی هم رفته همبستگی بین کیفیت منظر و ایمنی پایین است ($r=0.36, p<0.001$).

جدول ۷: تأثیر عمده خصوصیات مرئی برایمینی احساس شده

Sig.	t	B	خصوصیات مرئی
۰/۰۰۰	۲۲/۲۴۱	۱/۹۰۸	پایداری
۰/۰۰۰	۴/۹۸۹	۰/۱۱۸	اختلاف منظر
۰/۰۰۰	۵/۹۴۷	۰/۱۱۴	چمن
۰/۰۰۰	-۵/۶۳۶	-۰/۱۰۴	کثیفی
۰/۰۰۰	۴/۹۳۱	۰/۰۸۸	ساختمانهای پارک
۰/۰۰۰	-۴/۸۴۵	-۰/۰۹۰	مشکلات نگهداری
۰/۰۰۰	۳/۵۷۳	۰/۰۷۸	نرده‌ها
۰/۰۱۰	۲/۵۸۸	۰/۰۵۳	روشنائیها
۰/۰۰۷	۲/۷۱۰	۰/۰۷۳	زمین ورزشی
۰/۰۱۳	۲/۴۸۵	۰/۰۴۴	آبنما
۰/۰۳۳	۲/۱۳۹	۰/۰۵۱	زباله

Standardized $R^2=0.13$ $F=32.467$ $p<0.001$

جدول ۸: تأثیر خصوصیات پارکها بر زیبایی و ایمنی احساس شده

خصوصیات پارکها				
میان				
Sig.	اختلاف A و B	B	A	
۰/۰۵۱	-۰/۱۴۸۶	۲	۱	زیبایی احساس شده
۰/۰۰۰	-۰/۶۱۲۴	۳		
۰/۰۵۱	۰/۱۴۸۶	۱		
۰/۰۰۰	-۰/۴۶۳۹	۳	۲	
۰/۰۰۰	۰/۶۱۲۴	۱		
۰/۰۰۰	۰/۴۶۳۹	۲		
۰/۷۳۹	-۰/۰۴۲۶	۲	۱	امنیت احساس شده
۰/۰۰۰	۰/۳۴۸۹	۳		
۰/۷۳۹	۰/۰۴۲۶	۱		
۰/۰۰۰	۰/۳۹۱۶	۳		
۰/۰۰۰	-۰/۳۴۸۹	۱		
۰/۰۰۰	-۰/۳۹۱۶	۲		

جدول ۸ منعکس می‌کند که چگونه یک خصیصه با امنیت ادراکی و کیفیت منظر پارکها ارتباط برقرار می‌کند. پارکهایی که ارزیابی شده‌اند، نمونه‌ای از امن‌ترین پارکها هستند و بالاترین کیفیت منظر و اختلاف منظر را دارند. مقدار زیاد چمن و آب چشم اندازی کلی را در عکسها دارند.

قرار گرفته است. ارزیابی اثر برخی ویژگیهای مرئی با همدیگر و با امنیت و زیبایی ادراکی، مشکل است. برای تعیین ترکیب اعتبار خصوصیات مرئی، تحلیل رگرسیون مرحله‌ای را بکار گرفتیم.

جدول ۵: اعتبار خصوصیات مرئی در زیبایی بصری و امنیت احساس شده

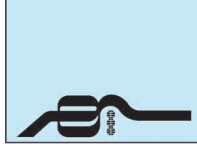
ویژگیهای مرئی	زیبایی احساس شده	امنیت احساس شده
ساختمانهای پارک	۰/۰۱۱	۰/۱۳۵xxx
پوشش گیاهی جنگلی	۰/۴۰۶xxx	۰/۰۹۰xxx
چمن	۰/۳۹۱xxx	۰/۲۱۶xxx
درختچه	۰/۱۰۳xxx	۰/۰۱۸
آبنما	۰/۳۵۹xxx	۰/۱۲۶xxx
میدان ورزشی	-۰/۰۳۷	۰/۰۶۸xx
اختلاف منظر	۰/۳۶۸xxx	۰/۲۱۷xxx
مشکلات نگهداری	-۰/۲۶۸xxx	-۰/۱۴۳xxx
انبوهی جمعیت	۰/۱۶۷xxx	۰/۰۸۵xxx
تراکم مسیر	۰/۱۶۶xxx	۰/۱۳۱xxx
پهنای مسیر	۰/۱۵۹xxx	۰/۱۲۷xxx
ظاهر ساخته شده پارک	-۰/۰۷۵xxx	۰/۰۷۲xx
امکانات پارک	۰/۰۸۴xxx	۰/۱۱۱xxx
زمین بازی	-۰/۱۰۹xxx	۰/۰۶۸xx
روشنائیها	۰/۱۱۷xxx	۰/۱۷۱xxx
پله‌ها	۰/۰۷۱xx	۰/۰۵۲
اختلاف توپوگرافی	۰/۱۵۰xxx	۰/۰۲۳
نیمکتها	-۰/۰۱۰	۰/۰۹۱xxx
نرده‌ها	-۰/۰۵۲	۰/۰۸۳xxx
نوشته‌های دیواری	-۰/۰۴۷	۰/۰۵۰
زباله‌ها	۰/۱۰۸xxx	۰/۱۱۴xxx
کثیفی	-۰/۱۲۶xxx	-۰/۱۱۹xxx
تراکم اتومبیل	۰/۰۵۶xx	۰/۰۶۳xx

$\times \times p < 0.01$ $\times \times \times p < 0.001$

جدول ۶: تأثیر عمده خصوصیات مرئی بر زیبایی احساس شده

Sig.	t	B	خصوصیات مرئی
۰/۰۰۰	۱۰/۰۹۲	۰/۹۵۲	پایداری
۰/۰۰۰	۱۴/۰۶۰	۰/۳۰۱	پوشش جنگلی
۰/۰۰۰	۱۳/۱۶۷	۰/۲۰۷	آبنما
۰/۰۰۰	۱۰/۱۶۲	۰/۲۲۳	اختلاف منظر
۰/۰۰۰	-۱۰/۰۶۶	-۰/۱۵۵	مشکلات نگهداری
۰/۰۰۰	۱۰/۸۱۰	۰/۱۸۸	چمن
۰/۰۰۰	-۶/۷۴۳	-۰/۱۶۰	زمین بازی
۰/۰۰۰	۴/۳۱۱	۰/۰۸۶	انبوهی جمعیت
۰/۰۰۱	۳/۴۶۲	۰/۰۵۱	اختلاف توپوگرافی
۰/۰۰۱	۳/۱۸۰	۰/۰۵۲	تراکم مسیر
۰/۰۰۲	-۳/۰۴۵	-۰/۰۵۰	نیمکتها

Standardized $R^2=0.42$ $F=147.457$ $P<0.001$

توجهی از خصوصیات مصنوعی در میان باشد. علاوه بر آنها، اختلافات اصلی امنیت و زیبایی ادراکی در تأثیر پذیرفتن از انواع یکسان خصیصه‌ها است ($r=0.36, p<0.001$). مؤلفه مشترکی که امنیت و زیبایی ادراکی را کاهش می‌دهد، اول؛ پهنه وسیع چمن و دوم؛ منظری وسیع و طولانی می‌باشد. تعیین سطح زیبایی یا ایمنی یک پارک تصمیم بسیار سختی است که هرگز مطابق با برداشت داده‌ها از این مطالعه نمی‌توان به راحتی مشخص نمود. ویژگیهای خاص و متنوعی وجود دارد که بر ایمنی و زیبایی ادراکی اثر می‌گذارند. این مطالعه به نتایج زیر درباره زیبایی ادراکی و ایمنی شخصی در پارکهای تفریحی رسید. در این ارتباط همبستگی بین زیبایی ادراکی و ایمنی شخصی نشان داده شد. خصیصه‌های پارکهای تفریحی برای ایمنی و زیبایی ادراکی تأثیر می‌گذارد. عدم توسعه پارکها می‌تواند در داوری امنیت ادراکی تأثیرگذار باشد، اما همچنین دسته‌بندیهای کیفیت منظر بسیار بالاست. خصیصه‌های مرئی در پارکها برای ایمنی و زیبایی ادراکی تأثیر می‌گذارند. اختلاف منظر و چمن بر ایمنی و زیبایی ادراکی اثر یکسان دارد. برای ایجاد پارک تفریحی زیبا و امن، چمنزارها و فضاهای وسیع مورد نیاز است. بیشترین خصیصه مؤثری که زیبایی ادراکی را افزایش داد پوشش گیاهی جنگلی بر احساس ایمنی تأثیر چندانی نداشت. بیشترین فاکتورهای کاهش دهنده ایمنی و زیبایی ادراکی، زباله و مشکلات نگهداری هستند. احساس زیبایی از پارکهای توسعه یافته نسبت به پارکهای توسعه نیافته افزایش یافت. این مطالعه نتوانست عوامل متعددی را که ممکن است بر زیبایی گرایی و ایمنی ادراکی تأثیر بگذارد مورد شناسایی قرار دهد، عوامل از قبیل؛ فعالیتهای استفاده کنندگان، اندازه‌های گروه، سن مشاهده کنندگان، خصیصه‌های نامرئی (آلودگی‌های صوتی، هوا و...)، خصیصه‌های استفاده کنندگان و اهداف برنامه‌ریزی افراد ارزیابی کننده مسیرهای پارکها را ارزیابی نمودند، از اینرو اگر آنها خودشان از پارک دیدن کرده بودند، قادر به رؤیت بهتری بودند، اطلاعات بیشتری در دست داشتند، در مورد تنظیمات کلی پارک بیشتر می‌دانستند و اطلاعات بیشتری در مورد خصوصیات نزدیک از قبیل؛ نمونه‌های ساختمان‌ها، محل گردش، ورودی‌ها، تپ‌های کاربری زمین و... بدست می‌آوردند.

مأخذ

Muderrso.Lo.H.and Dem.R.Z.(2004),The Relationship Between Perceived and Safety in Urban Recreation Parks, Journal of Applied Sciences, Voloum4.

پی‌نوشت

1-Schroeder	10-Avcilar Campus
2-Anderson	11-Beyazit
3-Beyolu	12-Tarraat
4-Kurucesme	13-Avcilar
5-Cemil Topuzcu	14-Strumse
6- Ortakoy	15-Modge
7-Bosphorus	16-Ulrich
8-Belgard	17-Jorgensen
9-Sariyer	

موضوع نگهداری پارکها نسبت به مسائل امنیت و ایمنی ادراکی جایگاه پایین‌تری را به خود اختصاص می‌دهد. امنیت بسیار زیاد با موضوعاتی همچون نواحی باز و وسیع با مناظر گسترده، همچنین علائمی از توسعه و جمعیت زیاد با امنیت بالا ارتباط دارند. به عبارت دیگر کیفیت منظر بالا به حضور پوشش گیاهی در جنگلها یا پارکها وابسته است و با خصیصه‌های مصنوعی وابستگی کمتری دارد. تست HSD ترکیه به منظور تعیین اختلاف خصوصیات پارکها استفاده شده است.

۱- خصوصیت پارک شهری

۲- خصوصیت پارک نیمه شهری

۳- خصوصیت پارک طبیعی برای زیبایی ادراکی $F = 36.177$

$p < 0.001$ برای امنیت ادراکی $F = 20.554$ $p < 0.001$

بحث

استرامز^(۱۴) و مودج^(۱۵) ثابت نمودند که تفاوت‌های جمعیتی بر برتریهای چشم‌انداز تأثیر می‌گذارد. همچنین در این مطالعه آنها توضیح می‌دهند که اگر چه سطح آموزش و سنین شرکت کنندگان تشابه یکسانی دارد، ادراک آنها از ایمنی و زیبایی، بسیار پایین است. مصاحبه شوندگان از بخشهای مختلف کشور بودند، بنابراین آنها ساختار اقتصادی - اجتماعی متفاوتی داشتند که دلیل اصلی سطح پایین تشابهات در ادراکات بود (جدول ۳) و این دلیلی است بر اینکه همبستگی بین گروهها در مسیرهای مختلف مورد مطالعه شرودر و آندرسون بسیار پایین می‌باشد. این مورد می‌تواند بوسیله کاستن از تنوع اهداف که هر مکانی از مسیرها، لمس کرده توضیح داده شود. پارسون و اولریچ^(۱۶) به این نتیجه رسیدند؛ هنگامی که انبوهی پوشش گیاهی طبیعی افزایش می‌یابد، حس ایمنی در نواحی شهری کاهش می‌یابد. اما یافته‌های این مطالعه این نتیجه را مورد تأیید قرار نمی‌دهد. علاوه بر این در این مطالعه ملاحظه می‌شود که انبوهی پوشش گیاهی طبیعی، تأثیر کمی بر امنیت ادراکی دارد. جورجنسن^(۱۷) و دیگران اظهار می‌دارند که در مطالعه آنها مقدار بالای چمن (سبزه) مرئی، ایمنی ادراکی را افزایش می‌دهد و در زمان یکسان گلهای فصلی، کمترین تأثیری نسبت به چمن بر ادراک ایمنی ندارند. در این مطالعه اثرات گلهای فصلی بر ادراک، مطالعه شد، اما مشاهده شد که مقدار چمن قابل رؤیت برای ایمنی ادراکی تأثیر داشته است. شرودر و آندرسون نتوانستند ارتباطی بین ادراک زیبایی و مقدار چمن قابل رؤیت پیدا کنند. اما در این مطالعه دریافته‌ایم که مقدار بالای چمن قابل رؤیت، تأثیر مثبتی بر احساس زیبایی دارد. در بسیاری از مطالعات، اختلاف منظر بر برتریهای چشم انداز مؤثر بوده است. در مطالعه شرودر و آندرسون اختلاف منظر زیاد، تأثیر منفی بر ادراک زیبایی داشته است، اما همانگونه که دیدیم از جدول ۶ به این نتیجه رسیدیم که اختلاف منظر زیاد، تأثیر مثبت بر ادراک زیبایی داشته است. به طور کلی همانگونه که در جدول ۸ نشان داده شد، زیبایی ادراکی، رابطه مثبتی با خصوصیات طبیعی دارد. مشکلات نگهداری و چشم اندازه‌های انسان، ساخت تمایل به قوانین زیبا سازی دارند. این موارد در مقابل امنیت ادراکی قرار دارند. بازدیدکنندگان احساس امنیت بیشتری می‌کنند، در صورتی که مقدار قابل